

zaaknummer 2013 T 988 (1)

Beslissing 14 augustus 2014

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. T.W.H.M. Weller, advocaat te Eindhoven

tegen:

(*wijlen*) [naam],
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven lid van de Congregatie Broeders Franciscanen
Bleijerheide

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 13 mei 2014.

Op 23 juli 2014 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de klacht is behandeld en waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen en hij heeft zijn standpunt toegelicht. Klager werd bijgestaan door mr. Weller.

Namens aangeklaagde is niemand verschenen, nu de Congregatie van de Broeders Franciscanen Bleijerheide geen kerkelijk verantwoordelijke meer heeft.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Klager komt uit een gezin van vier kinderen, waarvan klager de op een na oudste is. De vader van klager had een militaire functie en hij was, voordat hij met pensioen ging, veel uit huis. Klager kan zich verder herinneren dat hij het eerste jaar van de Mulo op een gewone school heeft doorgebracht en dat jaar moest overdoen. Klager is vervolgens op 13-jarige leeftijd naar het internaat [naam] is gegaan waar hij het eerste jaar van de Mulo/mavo heeft overgedaan. Klager denkt dat hij door zijn ouders naar [internaat] is gestuurd omdat je daar wel moest leren met als doel dat klager goede punten kon halen.

2.2. Klager merkte al snel dat er een strenge sfeer heerste en indien je niet luisterde je hard geslagen werd. Klager kan zich nog herinneren dat hij in zijn tijd op [internaat] een aantal keer een schaafwond heeft gehad of oorpijn of keelpijn had en dat hij dan naar aangeklaagde toe moest. Klager weet nog dat hij zich ongeacht de klachten die hij had steeds helemaal

moest uitkleden en dat hij dan elke keer aan zijn geslachtsdeel werd onderzocht en betast terwijl hij daar helemaal niet voor kwam. Klager denkt dat die een keer of zes à zeven is voorgekomen. Klager voelde zich steeds zeer onbehaaglijk als hij naar klager toe moest gaan en begreep totaal niet waarom aangeklaagde dit deed. Verder weet klager zich ook nog te herinneren dat hij een keer of drie een nacht op de ziekenzaal heeft gelegen omdat hij flink ziek is geweest. Hij weet ook nog dat er toen meerdere kinderen lagen en hij kan zich heel goed de etherlucht herinneren die daar in die zaal hing. Klager kan zich niet herinneren dat hij naar bed werd gebracht, maar wel dat hij dan de volgende dag daar op de ziekenzaal wakker werd en toen pijn had aan zijn plasser en anus. Aangeklaagde zei toen tegen klager dat het wel weer weg zou trekken. Klager denkt dat hij is gepenetreerd waardoor hij met pijn wakker werd.

Toen klager, op een gegeven moment door een andere broeder bont en blauwe was geslagen, was de maat vol en is hij in de nacht via een raam gevlucht en over een afstand van 25 kilometer naar huis gelopen. Klager is de volgende ochtend door zijn ouders naar [internaat] teruggebracht.

2.3. Gezien de geslaagde vlucht poging van klager en de openbare excuses van de desbetreffende broeder die daarop volgden, is aan de ouders van klager te kennen gegeven dat klager maar beter kon vertrekken van het internaat. Om die reden is klager tot zijn geluk, na twee jaar op [internaat] te hebben gezeten, weggegaan. Klager heeft vervolgens de Mavo in zijn woonplaats afgemaakt en is uiteindelijk op 25-jarige leeftijd gestart als [beroep] en doet dit werk nog steeds. Klager werd op zijn 19^e voor het eerst seksueel actief. Dit was met zijn eerste vrouw. Na een huwelijk van vijf jaar is klager gescheiden. Klager heeft vervolgens na enkele jaren een nieuwe vriendin gekregen en is daar mee na verloop van tijd gaan samenwonen. Uiteindelijk is klager op 36-jarige leeftijd met haar getrouwd en hebben zij samen een zoon gekregen. Het huwelijk was slecht, maar klager zegt niet te zijn gescheiden om te voorkomen dat andere mannen aan zijn zoon zouden komen en deze met geweld of misbruik zouden confronteren, zoals klager is overkomen. Uiteindelijk is klager om die reden pas na 14 jaar van zijn tweede vrouw gescheiden. Hierdoor is volgens klager zowel voor hemzelf als voor zijn tweede vrouw een belangrijk deel van hun leven in feite verpest.

2.4. Klager wenst een oprechte en werkelijke erkenning van hetgeen hem is aangedaan in de jaren op het internaat. Verder kan klager mogelijk wat aan zelfrespect hervinden indien de klacht gegrond wordt verklaard. Daarnaast zou klager graag zien dat er maatregelen worden genomen tegen diegenen die toen verantwoordelijk waren en nu nog posities binnen de Orde bekleden voor zover nog zinvol.

3. De beoordeling

3.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

3.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten voor zover betrekking hebbend op het betasten van zijn geslachtsdelen moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

3.3. Er zijn meer dan veertig jaar verstreken sinds de feiten die klager aangeklaagde verwijt zich hebben voorgedaan. Alleen al door het overlijden van aangeklaagde zijn deze feiten niet meer in detail te onderzoeken. Wél is voor de Klachtencommissie aannemelijk geworden dat de gebeurtenissen die klager schetst, hebben plaatsgevonden en wel dat aangeklaagde klager een keer of zes à zeven heeft betast aan zijn geslachtsdeel, zonder dat daarvoor een medische noodzaak bestond. Daarnaast acht de Klachtencommissie het aannemelijk dat aangeklaagde klager ten hoogste drie maal heeft gepenetreerd in zijn anus, waarbij het niet duidelijk is waarmee klager is gepenetreerd.

De Klachtencommissie is van het voorgaande overtuigd geraakt door de authentieke wijze waarop en de details waarmee klager zijn verhaal heeft geschreven en toegelicht. Daarnaast wordt zijn verklaring ondersteund door een groot aantal gegrond verklaarde klachten tegen aangeklaagde, maar met name de zaken met de zaaknummers 2011 T 292, 2011 T 553, 2011 T 574, 2013 T 984 en 2013 T 970 (1) gaan alle over jeuk en pijn bij de anus na het wakker worden.

3.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheidsrelatie waarin klager tot aangeklaagde stond hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van het misbruik pas een jaar of dertien oud. Aangeklaagde was voor hem iemand waarin hij vertrouwen moest kunnen stellen.

3.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. De gegrondverklaring van de klacht, alsmede de erkenning van het leed dat klager is aangedaan kunnen wellicht bijdragen aan de vermindering van dat leed.

3.6. Over financiële vergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Klager kan zich voor het verkrijgen van schadevergoeding met het onderhavige advies rechtstreeks wenden tot de Compensatiecommissie.

4. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de klacht gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 14 augustus 2014 door mr. T.F.A.M. Hoogenboom, voorzitter, zr. J.G.M. Verwijs O. Praem en mr. F.J.M. Walstock, leden, bijgestaan door mr. M. van der Meulen, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.